

PÖLLUMAJANDUSE REGISTRITE JA INFORMATSIOONI AMET

Pindala- ja maaelu arengu loomapõhiste toetuste taotluste vastuvõtt algab 10. mail

10. mail algab pindala- ja maaelu arengu loomapõhiste toetuste taotluste vastuvõtt. Taotlusi saab esitada 15. juunini.

Toetuste taotluste esitamine toimub elektrooniliselt e-PRIA vahendusel. Taotlemiseks valige e-PRIA menüüribalt „Taotlemine”, seejärel „Esita toetustaotlus” ja rippmenüüst „Pindala- ja loomapõhiste toetuste taotlus”. Seejärel vajutage nupule „Alusta esitamist”.

2023. aastast rakendub Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamisel uus programmiperiood. Selle aluseks on „Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika Eesti strateegiakava aastateks 2023–2027” (strateegiakava) ja maaeluministri määrused, mis sätestavad toetuste täpsemad tingimused. Uuel perioodil on otsetoetuste alla lisandunud kliima-, keskkonna- ja loomade heaolu kavadega seotud toetused ehk ökokavad, mis on taastased toetused. Maaelu arengu pindala- ja loomapõhised toetused on reeglina 5aastase kohustusega. Taotleja, kellel on kehtiv Eesti maaelu arengukava (MAK) 2014–2020 alusel võetud 5aastane kohustus, saab 2023. aastal oma kohustust jätkata, sealjuures tuleb meelest pidada, et kohustusele maa pindala suurendamine ei ole lubatud. Kehtiva MAK 2014–2020 kohustuse saab lõpetada, kui taotleja võtab sama maa või loomade kohta strateegiakava alusel antava toetuse kohustuse.

2023. aastal antavate toetuste kohta saab täpsemat infot PRIA kodulehelt <https://www.pria.ee/toetused/strateegiakava-ning-eesi-maaelu-arengukava-toetused-2023>.

Maade kasutamisel peab olema õiguslik alus

Toetust saab taotleda põllumajandusmaa kohta, mida taotlejal on õigus kasutada tootluste esitamise aasta 15. juuni seisuga. Toetuse saamise eelduseks on nii põllumajandusmaa kasutusõiguse omamine kui ka selle maa realne kasutamine. Kui eraomandis olevate maade puhul võivad kokkulepped maa omaniku ja kasutaja vahel olla suulised, siis riigimaade kasutamiseks peab olema kirjalik leping. Ka eraomandi puhul on soovituslik võimalike segaduste ja vaidluste vältimiseks

sõlmida lepingud kirjalikult. Sama kehtib ka lepingute ülesõllemise kohta. Taotlejad peavad veendumaks, et isik, kellele nad kasutuslepingu sõlmivad, on õigustatud maad neile kasutada andma. Maade omanike kohta saab infot kinnistusraamatust. Riigimaadega seotud lepingute andmed on kantud riigi kinnisvararegistrisse. Maa-ameti poolt hallatava riigima kasutamiseks õigustatud isikute kohta saab infot vaadata Maa-ameti riigimaade kasutuslepingute teemalehel olevast tabelist „Põllumaa kasutajad”. Lehel on ka Maa-ameti spetsialistide kontaktandmed, kelle poole lepingutega seoses pööruda.

Nõuetele vastavuse süsteem asendub tingimuslikkusega

2023. aastast asendub nõuetele vastavuse süsteem tingimuslikkuse süsteemiga, mis rakendub strateegiakava toetustele. MAK 2014–2020 toetustele jääb kehtima nõuetele vastavuse süsteem. Nõuded on seotud toetusesaaja põllumajandusliku tegevuse ja/või kogu põllumajandusliku majapidamise maaga. Olulise muudatusena lisanduvad uuel perioodil tingimuslikkuse nõuete alla senised nn rohestamise toetuse nõuded (nt püsirohumaade säilitamine, ökoalade jätmine). Kui püsirohumaade säilitamise kohustusest olid 2022. aasta lõpuni vabastatud mahetootjad mahetunnustatud maa osas ning väikepõllumajandustootjate kavaga liitunud taotlejad, siis 2023. aastast kehtib püsirohumaade säilitamise nõue kõigile pindala- ja loomapõhiste toetuste taotlejatele, kes taotlevad strateegiakava alusel antavaid toetusi. Ukraina kriisiga toimetulekuks ja toidujulgeoleku tagamiseks on Euroopa Komisjon võimaldanud 2023. aastal rakendada tingimuslikkuse raames erisust tootmisest kõrvale jäetud kesad. 2023. aastal on erandina lubatud tootmisest kõrvale jäetud kesal tegeleda põllumajandustootmisega ja kasutada taimekaitsevahendeid. Täpsemalt leiab püsirohumaade säilitamise kohta infot <https://www.pria.ee/registrid/pusirohumaade-sailitamine-ning-tingimuslikkuse> ja nõuetele vastavuse süsteemi kohta <https://www.pria.ee/infokeskus/tingimuslikkus-ja-nouetele-vastavus>.

Toetusõigusliku maaga seotud muudatused

Pärandniidud loetakse püsirohumaaks ja edaspidi saab neile taotleda rohkem otse-

Milliseid toetusi saab 2023. aastal taotleda?

2023. aastal saab taotleda järgmisi strateegiakava 2023–2027 alusel antavaid otsetoetusi, maaelu arengu pindala- ja loomapõhiste toetusi ning Eesti maaelu arengukava 2014–2020 alusel antavaid pindala- ja loomapõhiseid toetusi:

Strateegiakava 2023–2027 otsetoetused (eelarve 177 892 801 eurot):
Põhisissetuleku toetus (PST)
Ümberjaotav toetus (ÜJT)
Noore põllumajandustootja toetus (NPT)
Tera- ja kaunvilja kasvatamise otsetoetus (TVK)
Puu- ja kõõgililja ning marjakultuuride kasvatamise otsetoetus (PKV)
Seemnekartuli kasvatamise otsetoetus (SKT)
Keskkonnasõbraliku majandamise toetus (KSM)
Mahepõllumajandusliku taimekasvatuse toetus (MAHE)
Ökoalade toetus (ÖKO)
Ökosüsteemiteenuste säilitamise toetus (ÖST)
Mesilaste korjeala toetus (MESI)
Strateegiakava 2023–2027 maaelu arengu toetused (eelarve 25 544 238 eurot):
Loomade heaolu toetus (LHT)
Ohustatud tõugu looma pidamise toetus (OTL)
Loomade tervist edendavate kõrgemate majapidamisnõuete toetus (KMN)
Mahepõllumajandusliku loomakasvatuse toetus (MAHEL)
Turvas- ja erodeeritud mulla kaitse toetus (MULD)
Põhjavee kaitse toetus (PÕHJAVESI)
Pinnavee kaitse toetus (PINNAVESI)
Pärandniidu hooldamise toetus (NIIT)
Maaelu arengukava 2014–2020 toetused (eelarve 5 211 000 eurot):
Mahepõllumajandusele ülemineku toetus ja mahepõllumajandusega jätkamise toetus (MAH)
Keskkonnasõbraliku puuvilja- ja marjakasvatuse toetus (KSA)
Piirkondlik mullakaitse toetus (MULD)
Piirkondlik veekaitse toetus (VESI)
Kohalikkude sortide taime kasvatamise toetus (SORT)
Ohustatud tõugu looma pidamise toetus (OTL)
Poolloodusliku koostuse hooldamise toetus (PLK)

toetusi. Olulise muudatusena kustutatakse pärandniidu alaga kattuvad põllumassiivid põllumassiivide registrist ning edaspidi peavad need toetuste taotlemiseks olema kantud ainult Eesti looduse infosüsteemi.

Agrometsandussüsteem on toetusõigusliku maa osa. See võib olla nii põllumaa, püsirohumaad kui ka püsiloomade alune maa, mille rakendatakse kohalikele normidele vastavaid agrotehnilisi võtteid ja loomakasvatuse tehnoloogiaid. Agrometsandussüsteemi puhul kasvatakse põllumaal ning püsirohumaal puid reas vahetult üksteisega maksimaalselt 10 meetrit, ridade omavaheline kaugus peab olema üle 15 meetri ning erinevates ridade kasvavate puude võrad ei tohi olla omavahel liitunud. Kasvavad puud ei tohi takistada põllumajandusliku tegevust, st puude all tuleb kasvatada põllumajanduskultuure või looduslikke rohhtaimi või karjatada loomi. Agrometsandussüsteemidest saab taotleja teatada e-PRIA teenuses „Põllumassiivide muudatused”.

2023. aastast võivad põllusaarel esineda kraaviaugud, väikesed märgalad ja tiigid. Kraav saab olla säilitatav maastikuelement ka siis, kui ta pole maaparandussüsteemi alal või alla 10 km² valgala eesvool. Kraavi laius koos servadega asuva puittaimestikuga võib olla kuni 12 meetrit.

Toetusõigusliku pindala hulka kuuluvad MAK põllu- ja metsamajanduse taristu arendamise toetuste ning strateegiakava maaparanduse toetuse raames kaardistatud puhastuslodud ja settebasseinid. PRIA neid eraldi maastikuelementidena ei kaardista, kuid lisab põllumassiivi toetusõigusliku pindala hulka. Kiviaed on toetusõiguslik, kui tema laius on vähemalt 0,30 meetrit ja kõrgus 0,50 meetrit, sealjuures pole oluline, et kiviaed oleks pärandkultuuri objekt või rajatud MAK toetustega.

Pinnaseiresüsteemi ja pindalatoetuste kohapealsed kontrollid

Pinnaseiresüsteemi kasutuselevõtu vajadus tuleneb Euroopa Liidu nõuetest ning see on läbi aegade suurim muudatus pindalatoetuste menetlemise protsessis. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse kohaselt loetakse pinnaseiresüsteemiks korda, mille alusel regulaarselt ja süstemaatiliselt vaadeldakse, jälgitakse ning hinnatakse põllumajandusmaal põllumajanduslike tegevusi ja järgitud tavasid.

PRIA rakendab pinnaseiresüsteemi kõikide uue perioodi pindalatoetuste osas juba käesoleval aastal. Iga toetuse osas seiratakse kõiki toetuse nõudeid, mida on võimalik pinnaseire abil seirata. Seire aluseks on Sentineli satelliidipildid

või muud vähemalt samaväärse väärtusega andmed – eelkõige teiste satelliitide andmed.

Pinnaseirega hõlmatakse kogu taotlustel olev põllumajandusmaa. Iga põllu kohta tehakse kindlaks, kas maakasutus vastab taotletule, kas põllul kasvab toetusõiguslik kultuur, kas põllul on tehtud õigeid tegevusi ning kas põllul esineb mittetoetusõiguslikke elemente nagu teed, hooned jms. Seire teel tuvastatud võimalikust rikkumisest antakse taotlejale teada. See võimaldab taotlejal vajadusel teha täiendavaid tegevusi sellisel, et toetuse tingimused oleksid siiski täidetud. Nõuetele mittevastava põllu puhul on taotlejal võimalus ka taotlust vastavalt tegelikule olukorrale muuta, samuti toetuse taotlemiseks loobuda. Võrreldes seni kehtinud süsteemiga ei too pinnaseire puhul sellised tegevused kaasa toetuse vähenemist.

Pinnaseires kasutatavate uute tehnoloogiate abil püütakse võimalikult paljude nõuete puhul eeskirjade eiramist ennetada ning tegevuse igakülgsele kaasata ka taotleja. Süsteemi toimivust hinnatakse igal aastal ka kvaliteedihindamise kaudu.

Taotlejaga suhtlemiseks arendab PRIA juuliks mobiilirakenduse IVA, mille abil

saab põllumajandustootja anda vajalikku teavet põllu kohta, millel on tuvastatud mõne nõude täitmata jätmise. Rakenduses saab teha asukohamärgisega foto ning see tõendusmaterjalina PRIAle edastada.

Toetuse nõuete puhul, mille täitmist pole võimalik pinnaseiresüsteemiga hinnata, kontrollitakse toetuse nõuetele vastavust kohapealses kontrollis valimi alusel.

MAK 2014–2020 toetuste osas, mille kohustused veel kohal on järgmisel aastal kestavad, jätkub kohapealne kontroll seni kehtiva korra järgi.

Taotluste esitamine PRIA teenindusbüroos

Pindala- ja loomapõhiste toetuste taotluste esitamiseks saab kasutada PRIA maakondlikes teenindusbüroosides klientide arvu. Enne teenindusbüroosse tulemist palume eelnevalt broneerida aeg taotluste esitamiseks kas PRIA kodulehe kaudu aadressil www.pria.ee/broneering või helistades teenindusbüroosse. Teenindusbüroode kontaktid leiata aadressil www.pria.ee/teenindusburood. Küsimuste korral palume helistada PRIA pindala- ja loomatoetuste infotelefonil 737 7679.

Edukat taotlemist!

Mesinikud saavad ka 2023. aastal taotleda mesilaspere toetust

1.–10. maini saavad mesinikud taotleda PRIAst toetust mesilasperede pidamiseks. Juhime tähelepanu, et toetust taotlemisperiood on käesoleval aastal lühem ja lõpeb 10. mail.

Mesilaspere toetuse taotlemisel tuleb arvestada järgmistest tingimustega:

- **Mesila, kus mesilasperesid peetakse, registreeritud hiljemalt 30. aprillil 2023.** Pärast 30. aprilli registreeritud mesilatele toetust taotleda ei saa.
- **2023. aastal antakse toetust mesilasperedele, keda taotleja 30. aprillil 2023. aasta seisuga põllumajandusloomade registri andmetel pidas ning kelle pidamisest ta teavitas registrit hiljemalt 5. maiks 2023.**

Toetuse saamiseks peab taotlejal olema vähemalt üks mesilaspere ja ta peab pidama taotlusel märgitud arvu ja pidamis kohas mesilasperesid kuni 15. juunini 2023. Kui see arv enne 15. juunit väheneb,

tuleb e-PRIA esitada mesilaspere toetuse taotluste muudatus koos põhjendusega, miks mesilasperede arv väheneb. Kui mesilaspere pidamiskoht muutub enne 15. juunit, tuleb sellest teavitada põllumajandusloomade registrit, esitades soovitusliku vormi „Teavitus mesilasperede tegevuskoha muudatusest”, mis on kätesaadav PRIA kodulehel. Teavitus tuleb esitada 7 tööpäeva jooksul pidamiskoha muutusest alates, kuid mitte hiljem kui 15. juunil.

Kõiki esitatud taotlusi kontrollitakse administratiivselt. Lisaks viib Põllumajandus- ja Toiduamet valimi alusel taotlejate juures läbi kohapealsed kontrollid.

Riigieelarvest rahastatava toetuse eelarve on tänava 800 000 eurot. Ühe mesilaspere kohta makstava toetuse suurus sõltub sellest, kui paljudele mesilasperedele toetust taotletakse: eelarve jagatakse nõuetele vastavate mesilasperede arvuga. Tähtaeg toetuse väljamaksmiseks on 31. detsember 2023.

Volituste andmine pindala- ja maaelu arengu loomapõhiste toetuste ning mesilaspere toetuse taotluste esitamiseks

Just praegu on õige aeg anda vajalikud volitused usaldusväärsele isikule, keda enda toetuste taotlust esitava volitate. Volituse saab vormistada e-PRIA või soovituslikul vormil, mis on kätesaadav veebilehel www.pria.ee ▶ **Registrid** ▶ **Kliendiregister** ▶ **Esindusõigus ja volitused**.

Erandina (juhul kui ei ole võimalik volitusi anda e-PRIA, digitaalselt allkirjastatult või paberil) võib volitusi taotluste esitamiseks anda ka telefoni teel. Kui taotlejal ei ole arvutit, aga ta soovib toetust taotleda, saab ta taotlust esitava volitada usaldusväärse isiku, pöördudes PRIA poole registreeritavate osakonna infotelefonil **731 2311**.

Toetuste ja e-PRIA kasutamise kohta saab infot ja abi küsida PRIA pindala- ja loomatoetuste infotelefonil 737 7679.

Lisaks saab abi ka pöördudes MESI nõuandeteenistuse konsulentide poole, vt www.pikk.ee ▶ **Nõuandeteenistus** ▶ **e-PRIA kasutamise tasuta juhendamine 2023. a.**